

TAMPEREEN AMMATTIKORKEAKOULU
Tampere University of Applied Sciences

ROVANIEMEN MAHDOLLISUUKSIEN TORI 2010

Mari Lonnakko

Opinnäytetyö
Huhtikuu 2010
Liiketalouden koulutusohjelma
Kulttuuri- ja kongressipalvelujen
suuntautumisvaihtoehto
Tampereen ammattikorkeakoulu

TIIVISTELMÄ

Tampereen ammattikorkeakoulu
Liiketalouden koulutusohjelma
Kulttuuri- ja kongressipalvelujen suuntautumisvaihtoehto

LONNAKKO, MARI
Rovaniemen Mahdollisuuksien tori 2010

Opinnäytetyö 43 s., liitteet 5 s.
Huhtikuu 2010

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli vuosittaisen Rovaniemen Mahdollisuuksien tori -tapahtuman järjestäminen torikoordinaattorina. Tapahtuman tilaajana oli Rovaniemen Kehityskaayhdistys Elimu ry. Tapahtuman tarkoituksena oli koota kansalaisjärjestöjä esittelemään omaa toimintaansa tuoden esille heikommassa asemassa olevien avun tarvetta ja herättää ihmisten kiinnostus maailmanlaajuisen yhteisvastuuseen. Mahdollisuuksien torin teemana oli ilmastonmuutos, jonka avulla pyrittiin tuomaan esille se, miten jokainen voi vaikuttaa ilmastonmuutokseen myös paikallisesti.

Mahdollisuuksien toria suunniteltaessa perehdyttiin tapahtuman historiaan ja valtakunnalliseen toriverkostoon. Lisäksi työssä selvitettiin, kuinka järjestötoiminnan ja Kehitysyhteistyön palvelukeskus Kepa ry:n avulla Mahdollisuuksien tori on muodostunut perinteeksi.

Opinnäytetyön teoreettisena pohjana toimivat tapahtumaprosessin kulku kolmessa eri vaiheessa ja tapahtuman toimintaideat usean eri asiaryhmän avulla. Lisäksi tapahtuman kehittämistä varten tehtiin kvalitatiivinen tutkimus tapahtumaan osallistuneille järjestöille.

Opinnäytetyön johtopäätöksenä tapahtuma onnistui rakenteellisesti ja ilmapiirillisesti hyvin, mutta kävijämäärän ja järjestöjen lisäämistavoitteisiin ei ylletty. Tutkimuksen avulla saatiin selville, että järjestöt pitivät tapahtumasta mutta kehitettävää on tiedotuksen, markkinoinnin ja järjestöjen välisen yhteistyön kanssa. Kyselyn avulla saatiin myös kontakti yhteistyöstä kiinnostuneihin järjestöihin.

ABSTRACT

Tampereen Ammattikorkeakoulu
Tampere University of Applied Sciences
Degree Programme in Business Administration
Congress and Cultural Services

LONNAKKO, MARI: Market of Possibilities in Rovaniemi in 2010

Bachelor's thesis 43 pages, appendices 5 pages
April 2010

The main purpose of the study was to organize Market of Possibilities in Rovaniemi, as an event coordinator. Rovaniemen kehitysmaayhdistys Elimu ry, an association for serving the developing countries, was the organization responsible for the event. The purpose of the event was to bring together civic organizations to display their own activities and also highlight the need of those in an inferior situation and awaken people's interest in global joint responsibility. The theme of the Market of Possibilities was the climate change, with an attempt to show how people individually can affect the climate change.

When planning the Market of Possibilities I familiarized with the history of the event and the national network of the Markets of Possibilities. The study also figured out how organizational activities and the Service Centre for Development Cooperation – KEPA helped the Market of Possibilities to become a tradition.

The theoretical basis of the study consists of the three phases in the process of the event and the operational ideas of the event, with the help from various subject groups. In order to develop the event, a qualitative survey was also carried out among the participating organizations.

In conclusion of the study, the event was structurally successful and had a good atmosphere, but the goals of increasing the number of visitors and the organizations involved were not achieved. The results of the survey showed that the organizations liked the event but development is needed in the areas of publicity, marketing and cooperation between organizations. The survey also helped to contact the organizations that are interested in cooperation.

Keywords: Event, organizing, generating ideas, the process of the event

1 JOHDANTO	5
2 ROVANIEMEN KEHITYSMAAYHDISTYS ELIMU RY.....	6
2.1 Kehityismaayhdistys Elimun tausta	6
2.2 Maailmankaupat Suomessa	7
3 KEHITYSYHTEISTYÖN PALVELUKESKUS KEPÄ RY	10
4 MAHDOLLISUUKSIEN TORI.....	15
4.1 Mahdollisuuksien torin tausta	15
4.2 Mahdollisuuksien tori -verkosto	16
4.3 Mahdollisuuksien tori 2010 -teema.....	17
5 ROVANIEMEN MAHDOLLISUUKSIEN TORIN JÄRJESTÄMINEN	18
5.1 Tapahtuman järjestäminen yleisesti.....	18
5.2 Mahdollisuuksien torin ideoiden tuottaminen	20
5.2.1 Tavoite.....	21
5.2.2 Tuote	21
5.2.3 Asiakas.....	22
5.2.4 Ajankohta	22
5.2.5 Tapahtumapaikka.....	23
5.2.6 Toimintatapa.....	23
5.2.7 Imago	24
5.3 Rovaniemen Mahdollisuuksien tori 2010 suunnittelu	25
5.3.1 Tapahtuman organisaatio	25
5.3.2 Tapahtuman suunnittelun aikataulutus.....	26
5.3.3 Tapahtuman rahoitus.....	27
5.3.4 Tapahtuman ohjelma.....	28
5.4 Toteutusvaihe	29
5.4.1 Tapahtumapaikan valmisteleminen.....	29
5.4.2 Itse tapahtuma.....	30
5.4.3 Tapahtuman purkaminen	30
5.5 Palaute	31
6 JOHTOPÄÄTÖKSET	35
LÄHTEET	37
LIITTEET	39

1 JOHDANTO

Opinnäytetyön aiheena oli tapahtuman järjestäminen. Työn tilaajana oli Rovaniemen Kehitysmaayhdistys Elimu ry, josta tässä opinnäytetyössä käytetään jatkossa myös nimitystä Kehitysmaayhdistys Elimu. Opinnäytetyön tekijä toimi tapahtuman torikoordinaattorina.

Mahdollisuuksien tori on valtakunnallinen tapahtuma, jota on järjestetty vuodesta 1986 lähtien ja se järjestetään vuosittain yli 20 paikkakunnalla. Rovaniemellä Mahdollisuuksien toria on järjestetty useampana vuonna eri tahojen toimesta. Rovaniemen Mahdollisuuksien tori nykyisessä muodossaan on järjestetty Kehitysmaayhdistys Elimun toimesta vuodesta 2004.

Opinnäytetyössä käydään läpi tapahtuman mahdollistajien, Kehitysmaayhdistys Elimun ja Kehitysyhteistyön palvelukeskus Keka ry:n taustat. Kehitysyhteistyön palvelukeskus Keka ry:stä käytetään tässä opinnäytetyössä jatkossa myös nimitystä Keka. Kehitysmaayhdistys Elimun toimintatapoihin vaikuttavat suuresti Reilun kaupan ja Maailmankauppojen liiton toiminta, joten niistäkin on oma lunksa tässä työssä. Opinnäytetyössä kävi myös ilmi, että Kepan historialla on ollut suuri merkitys tapahtuman kehittymisessä nykyiseen muotoon. Mahdollisuuksien torin taustan yhteydessä kerrotaan lisää myös valtakunnallisesta toriverkostosta ja sen toiminnasta.

Opinnäytetyön keskeisenä sisältönä on tapahtuman suunnitteluprosessi, erityisesti tapahtuman ideoimisen ja valmistelun kannalta. Työssä kerrotaan myös Mahdollisuuksien torin toteutumisesta käytännössä. Opinnäytetyön tavoitteena oli järjestää onnistunut tapahtuma ja kerätä ideoita seuraavan Rovaniemen Mahdollisuuksien torin kehittämiseen. Keinona saada tietoa tehtiin tapahtumaan osallistuneille järjestöille lyhyt kysely, jossa tiedusteltiin heidän mielikuviaan tapahtumasta ja tavoitteiden täyttymisestä sekä siitä onnistuiko järjestäjä luomaan heidän odotuksiaan vastaavan tapahtuman. Opinnäytetyön viimeisessä kappaleessa on yhteenveto Rovaniemen Mahdollisuuksien tori 2010 -tapahtuman järjestämisestä, jossa käydään läpi tapahtuman onnistuneet ratkaisut ja kohdat joissa on kehittämistä.

2 ROVANIEMEN KEHITYSMAAYHDISTYS ELIMU RY

2.1 Kehityismaayhdistys Elimun tausta

Rovaniemen Kehityismaayhdistys Elimu ry perustettiin Ounasvaaran majalla 26.3.1987 (Rovaniemen kehityismaayhdistys Elimu ry 2010a). Vuonna 2009 yhdistyksen jäsenmaksun suoritti 30 henkilöä ja lisäksi toiminnassa oli mukana yli 20 vapaaehtoista (Rovaniemen kehityismaayhdistys Elimu ry 2010b).

Yhdistyksen päämääränä on edistää reilua kauppaa ja tiedottaa ihmisille ajan-kohtaisista maailmanlaajuisista kehitys- ja ympäristökysymyksistä sekä luonnonmukaisista kulutusvaihtoehdoista. Lisäksi yhdistys pitää yllä maailmankauppaa Rovaniemen keskustassa. Myymälä toimii pysyvänä paikkana tiedotukselle ja väylänä paikallisille tutustua kehityskauppaan ja tavata muita samoja intressejä omaavia ihmisiä. Kehityskauppa Elimu osallistuu valtakunnallisiin kampanjoihin ja toteuttaa teemapäiviä edistäen reilua kauppaa, suvaitsevuuksia, kehitysmaiden asemaa kansainvälisessä toiminnassa sekä tasa-arvoa ja ympäristön hyvinvointia. (Rovaniemen kehityskauppa Elimu ry 2010c.)

Rovaniemen Kehityskauppa Elimu ry on jäsenenä Maailmankauppojen liitto ry:ssä, joka on Suomessa toimivien Maailmankauppojen yhteistyöjärjestö. Maailmankauppa Elimussa myydään kehitysmaiden haavoittuvien ihmisryhmien, kuten naisten ja vammaisten sekä muutoin vaikeasti työllistyvien ihmisten valmistamia käsitöitä. (Rovaniemen kehityskauppa Elimu ry 2010c.)

Maailmankauppa Elimu on yhdistyksen suurin ja näkyvin toimintamuoto ja se toimii Reilun Kaupan kriteerien mukaisesti. Kaupasta voi ostaa elintarvikkeita ja käsitöitä, ympäristöystävällisiä ja luomutuotteita, kuten vaatteita, pesuaineita, paperia, suklaata ja kahvia. (Rovaniemen kehityskauppa Elimu ry 2010b.) Myymälä erottuu selvästi muista kilpailevista vähittäiskaupoista voittoa tavoittelemattomana kodikkaalla sisustuksellaan ja välittömällä ilmapiirillään. Tämän huomaa siitä, että myymälän lattialla on räsymatot ja ampeleissa oikeat vihreälehtiset sisäkukat.

Kehitysmayhdistys Elimun menneisyyteen mahtuu paljon erilaista toimintaa ja seuraavanlaista luonnehdintaa löytyy yhdistyksen omista satunnaisesti ilmestyneistä lehdistä:

Kehitysmayhdistystoiminta ei ole pelkkää kaupankäyntiä. Se on myös tiedottamista, uteliaisuuden herättämistä, asenteisiin vaikuttamista. Sekä tunne + tieto siitä, että yksittäinenkin ihminen voi vaikuttaa. (Rovaniemen kehitysmayhdistys Elimu ry 1991.)

Elimun historiaan mahtuu joulukuusikampanjaa, Pikku Hiawathaleiriä, kynttilälauttoja, seminaareja, koululaisvierailuja, myyjäkoulutusta, mahdollisuuksien katuja, Bosnia-keräystä yms. sekalaisia tempauksia. (Rovaniemen kehitysmayhdistys Elimu ry 1996.)

Yhdistys aloitti vuonna 2009 uuden perinteen pitämällä luentojen lisäksi elokuvailtoja jäsenilleen, vapaaehtoismyyjilleen, sekä kaikille kiinnostuneille. Yhdistystä pyörittää hallituksen lisäksi yli 20 hengen vapaaehtoisten joukko. He osallistuvat erilaisiin myyjäisiin ja ovat mukana järjestämässä jo perinteeksi muodostunutta jokavuotista tapahtumaa Mahdollisuuksien toria. (Rovaniemen kehitysmayhdistys Elimu ry 2010b.)

Kepan ylläpitämän Mahdollisuuksien torin Internet-sivujen mukaan Kehitysmayhdistys Elimu on järjestänyt Mahdollisuuksien tori -tapahtumaa jo vuodesta 2004 lähtien. Tapahtumapaikat ovat vaihdelleet ja ohjelma on ollut joka vuosi erilainen. Edellinen Mahdollisuuksien tori pidettiin Kulttuuritalo Wiljamissa kesäkuussa 2009, ja siihen osallistui yhteensä 11 järjestöä. (Mahdollisuuksien tori 2010d.)

2.2 Maailmankaupat Suomessa

Suomessa toimivien Maailmankauppojen yhteistyöjärjestö Maailmankauppojen liitto ry:n tehtävänä on edistää itsenäisesti toimivien Maailmankauppayhdistysten toimintaa ja parantaa niiden toimintaedellytyksiä. (Maailmankauppojen liitto ry 2010a.)

Maailmankaupat ovat Reilun kaupan erikoisliikkeitä ja ne tuovat maahan kehitysmaissa jalostettuja tuotteita. Kauppaa käydään eettisesti vastuullisten yhtiöiden kanssa Aasiassa, Afrikassa ja Lätinalaisen Amerikassa. Maailmankauppojen tuotteista vähintään 75 prosenttia on reiluja tuotteita. Lisäksi kaupoissa voidaan myydä ekologisia hyödykkeitä, kirjoja ja lehtiä sekä paikallisia käsityötuotteita. (Nikkilä 2004,18.)

Tällä hetkellä Maailmankauppojen liitto ry: n kuuluu 19 maailmankauppaa, toimintaryhmään seitsemän tahoja ja lisäksi näiden maailmankauppojen tukku-kauppoina toimii viisi maahantuojaa. Tuotteiden alkuperän tunteminen on tärkeää maailmankaupoille ja siksi ne ostavat vain sellaisia tuotteita, joista maahantuojat voivat taata, että ne on oikeudenmukaisesti tuotettu ja tuotteen ostajan maksama hinta antaa kohtuullisen toimeentulon tuotteen tekijälle. Pääasiassa tuotteet ovat valmiiksi jalostettuja loppukuluttajille, jolloin myös jalostusarvo on jäänyt alkuperämaahan. (Maailmankauppojen liitto ry 2010c.)

Vuonna 1998 Maailmankauppojen liiton aloitteesta perustettiin Reilun kaupan edistämisyhdistys, joka valvoo ja ylläpitää Reilun kaupan merkkijärjestelmää. Se pyrkii myös lisäämään suomalaisten tietoa kaupan vaikutuksista kehitykseen ja kehitysmaiden köyhien elinkeinoihin. (Nikkilä 2004,19.)

Reilun kaupan merkki pyrkii takaamaan sen, että ostajan tekemällä kaupalla on suora yhteys kehitysmaiden tuottajien kanssa jolloin viljelijät ja suurtilojen työntekijät saavat kohtuullisen korvauksen tekemästään työstä. Tällä kaupallisella yhteistyöllä pyritään parantamaan tuottajien mahdollisuuksia pärjätä kansainvälisessä kilpailussa ja edistämään kestävästä kehitystä. (Nikkilä 2004,19.)

Suomen vanhin maailmankauppa, Juuttiputiikki, perustettiin vuonna 1978 Ouluun. 1980-luvun alussa levisi Tampereelle Helsingissä alulle pantu Prosenttiliike kehitysavun määrän nostamiseksi. Tästä liikkeestä sai alkunsa myös Tampereen kehitysmaakaupan toiminta, jonka ensimmäinen maahantuoma tuote oli Africafe. Nykyäänkin kauppa maahantuo Africafe-kahvia Itä-Afrikasta Suomeen ja pakkaa kahvin ennen kauppoihin jakelua. (Nikkilä 2004, 18, 20.)

1980-luvun lopulla, kun Reilun kaupan periaatteista väiteltiin, Helsingin yliopiston ja kauppakorkeakoulun ylioppilaskuntien piirissä oli syntynyt ajatus saada kehitysmaatuotteita myyntiin tavallisiin kauppoihin. Ylioppilaskunnat halusivat tukea reilua kauppaa ja perustivat Gaudeamus Import -hankkeen, joka ryhtyi tuomaan reilun kaupan periaatteita noudattaen elintarvikkeita Zimbabwesta. Tämä yhteisyritys myytiin myöhemmin ekokauppa Ruohonjuurelle ja edelleen sen tytäryhtiölle. Nykyisessä muodossaan yritys toimii edelleen Reilun kaupan tuotteiden maahantuoja. (Nikkilä 2004, 18–19.)

Maailmankauppojen liitto toimii kansainvälisessä yhteistyössä eurooppalaisten Maailmankauppojen verkoston jäsenenä. NEWS (Network of European World Shops) edustaa 2500 maailmankauppaa ja 100 000 vapaaehtoista 14:ssä Euroopan maassa. Sen jäsenet ovat kansallisia Maailmankauppojen yhteistyöjärjestöjä. (Maailmankauppojen liitto ry 2010b.)

FLO (Fairtrade Labelling Organizations International) perustettiin vuonna 1997 ja se toimii Reilun kaupan merkkijärjestelmämaiden kattojärjestönä. FLO valvoo Reilun kaupan tuotantoehtojen toteutumista ja määrää tuotteille takuuhinnan, kun merkkijärjestelmän piirissä toimivat tahot kuten pienviljelijät, osuuskunnat, tuottajat ja välittäjät huolehtivat työntekijöidensä oikeuksista ja ympäristömääräyksistä eivätkä teetä töitä lapsityövoimalla. Tuotannossa on noudatettava kansainvälisen työjärjestön ILO:n sopimuksia, YK:n ihmisoikeuksien julistusta ja Lapsen oikeuksien sopimusta. (Nikkilä 2004,19.)

3 KEHITYSYHTEISTYÖN PALVELUKESKUS KEPA RY

”Kepa syntyi aikana, jolloin kehitysyhteistyö oli löytänyt paikkansa suomalais-sakin politiikassa ja kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyö oli yleistynyt. Prosenttiliikkeen ja kehitysmaa-aktiivien joukossa tiivistynyt idea kansalaisjärjestöjen palvelukeskuksesta aloitti valtion ja järjestöjen uudenlaisen yhteistyön kehitysyhteistyön saralla.” (Salonen & Rekola 2005, 7.)

Prosenttiliike oli 1980-luvun alussa suomalaisen kehitysmaaliikkeen kampanja, jonka tavoitteena oli saada maan hallitus nostamaan kehitysyhteistyön määrärahat YK:n tavoitteen mukaisesti 0,7 prosenttiin bruttokansantuotteesta. Kampanjan aikana pyydettiin kannattajia maksamaan prosentti palkastaan jonkun kansalaisjärjestön kehitysyhteistyöhankkeeseen. Kampanjan onnistumisen myötä prosenttiliikkeessä mukana olleiden kansalaisjärjestöjen ympärille Suomen YK-liiton kylkeen perustettiin vuonna 1982 Kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyöneuvottelukunta. Neuvottelukunta ristittiin ”Kakeneksi”, josta muodostui Kepan esiaste. (Salonen & Rekola 2005, 9.)

Kakene jatkoi prosenttiliikkeen kampanjaa ja teki myös uusia aloitteita valtiovaltan suuntaan. Järjestökentällä alkoi hahmottua ajatus Kakenen muuttamisesta pysyväksi järjestöksi, jonka myötä vuonna 1983 professori Marja-Liisa Swantz puki sanoiksi idean ja laati muistion Kakenelle ”Kehityspalvelukeskuksen” perustamisesta. Seurauksena Kakenen työryhmä suositteli Kehitysyhteistyön palvelukeskuksen perustamista. Samaan aikaan ulkoministeriössä oli syntynyt ajatus kehitysjoukkotoiminnan uudelleen aloittamisesta. Valtioneuvoston toimesta hanketta valmistelemaan perustettiin kehitysjoukkokomitea ja siihen kutsuttiin mukaan kansalaisjärjestöt. (Salonen & Rekola 2005, 9-10.)

Järjestöt päätyivät palvelukeskuksen perustamiseen ja kehitysjoukkotoiminnan käynnistämiseen kansalaisjärjestöpohjalta niin, että keskuksen tehtävänä olisi olla kehitysjoukkotoiminnan järjestäjä sekä myös kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyötä koskevien tietopalvelujen tuottaminen. Kehitysyhteistyön palvelukeskus Kepa ry:n perustamiskokous pidettiin Helsingin Vanhalla ylioppilastalolla 4.3.1985 ja siihen osallistui 56 järjestön edustajat. (Salonen & Rekola 2005, 10–12.)

Kehitysyhteistyön palvelukeskus Kepa sai ulkoministeriön julkisen rahoituksen kehitysjoukkoja varten ja siten toiminta painottui ensimmäisten 10 vuoden aikana suurimmaksi osaksi kehitysjoukkotoimintaan. Kansalaisjärjestöt eivät olleet tähän tyytyväisiä, koska he olivat paljon enemmän kiinnostuneita palvelutoiminnoista. Kuitenkin vuosina 1987-1995 yhteensä 220 suomalaista kehitysjoukko-laista työskenteli Sambian, Nicaraguan ja Mosambikin valtion laitoksissa ja järjestöissä. Kehitysjoukoissa oli muun muassa terveydenhuollon, tekniikan ja opetusalan ammattilaisia, joiden työnkuvaan kuului isäntämaasta olevan työtoverinsa opettaminen vastaaviin tehtäviin. (Salonen & Rekola 2005, 12,15, 25, 33.)

Samaan aikaan Suomessa Kepa piti yllä pientä kirjastoa ja alkoi julkaista Kumppani-lehteä. Järjestöjen yhteistoimintaa edistäneet Mahdollisuuksien torit saivat alkunsa Vaasan kehitysmaa-aktiivien järjestämänä vuonna 1986 ja tapahtuma onkin laajentunut muualle maahan muodostaen jokavuotisen perinteen. (Salonen & Rekola 2005, 12–13.) Kepa koordinoi erillisrahoituksella myös lukuisia järjestöjen yhteistyökampanjoita kotimaassa. Tukea saivat muun muassa uusi prosenttiliike kehitysyhteistyön puolesta määrärahalleikkauksia vastaan, Latalainen Amerikka 500 vuotta ja rasismiin vastainen kampanja "All Different – All Equal". (Kehitysyhteistyön palvelukeskus Kepa ry 2010b.)

Kehityskriittinen ajattelutapa levisi Suomeen ja kehitysmaaliikkeen piirissä kyseenalaistettiin kehitysyhteistyön periaatteita ja koko kehityksen käsitys joutui tarkastelun alle. Kehitysyhteistyön määrärahojen leikkaukset vetivät Kepan mukaan yhteiskunnalliseen vaikutustyöhön ja vuonna 1991 julkistettiin kehityspoliittinen kannanotto uuden kehitysajattelun puolesta ja otettiin tarkastelun kohteeksi tuen käyttökohteet. (Salonen & Rekola 2005, 25, 28.)

Sambian kehitysjoukko-ohjelman ja myöhemmin koko Kepan arvioinnit käynnistivät uudistusprosessin, jossa koko toiminnan periaatteet saatettiin uuteen uskoon. Kepan tehtäväkentiksi määriteltiin kehitysjoukkotoiminta ja muu kehitysyhteistyö, kehitysmaapoliittinen toiminta sekä tiedotus- ja palvelutoiminta. Keskeinen muutos oli, kehityspoliittisen toiminnan ja järjestöjen edunvalvonnan eriyttäminen omiksi tehtäväkentäkseen suhteessa valtiovaltaan. Sillanrakennustyöksi muodostui pyrkimys kolmen päätehtävän integrointi yhdeksi entistä tiiviimmäksi kokonaisuudeksi. Tästä on esimerkkinä Helsingissä toteutettu Suomi kohtaa Sambian -tapahtuma, johon osallistui sambialaisia järjestöjä ja taiteilijoita. Tapahtuman tuloksena julkaistiin kirja nimeltä *Sambia sinisin silmin*. (Salonen & Rekola 2005, 33–34.)

Kepassa tapahtui suuri muutos vuonna 1995. Kehitysjoukko-ohjelma lakkautettiin arvioinnissa esiin tulleiden heikkojen tuloksien takia, mutta toimintaa päätettiin kehittää laajemmaksi ja monipuolisemmaksi kumppanuusohjelmaksi. Samalla päätettiin alkaa johdonmukaisiin toimiin globaalin yhteisvastuun vahvistamiseksi Suomessa erilaisien kehityspoliittisin kampanjoin sekä tiedotus- ja julkaisutoiminnan avulla. (Salonen & Rekola 2005, 37–38.)

Kumppanuusohjelmassa kiinnitettiin huomio Kepan vahvistajan rooliin kansalaisjärjestöjen omassa kehitysyhteistyössä. Kehitysjoukkotoiminnan sijaan ryhdyttiin solmimaan kumppanuussopimuksia paikallisten järjestöjen kanssa, mikä myötä tuki suunnattiin johdonmukaisemmin etelän maiden kansalaisyhteiskunnille. Kehitysjoukko-ohjelman alas ajamisen myötä Suomeen jäi aukko, jota pyrittiin paikkaamaan lisäämällä suomalaisten osallistumista YK:n kehitysjoukkoihin ja laajentamalla nuorten kehitysmaavaihtoa, joka on sittemmin kehittynyt Kepassa Etelän vapaaehtoisohjelma Etvoksi. (Salonen & Rekola 2005, 39–40.)

Vuonna 1997 Kefa sai periaatejulistuksen, joka on edelleen voimassa. Siinä määritellään toiminta-ajatus, yhteiset arvot ja päämäärät, sekä toiminnan peruslinjat tavoitteiden toteuttamiseksi. (Salonen & Rekola 2005,40.) Yleiskokouksissa 1998-1999 Kepan sääntöjä muutettiin vastaamaan julistusta ja luottamuselinten asemaa muutettiin siten, että toimivaltaa delegoitiin Kepan toimistoorganisaatiolle. Vuonna 1999 Ulkoasiainministeriön kanssa solmittiin sopimus, jossa ministeriö sitoutui rahoittamaan Kepan ohjelmaa, jonka yksityiskohdista päättäminen jäi sen itsensä harkittavaksi. (Salonen & Rekola 2005,41.)

Kepan toimintaa kehitettiin eteenpäin. Kumppanuusohjelmassa alkoi valmistelutyö suorista rahoitustukimuodoista kehitysmaiden omille ihmisoikeus- ja ympäristöjärjestöille, minkä seurauksena perustettiin säätiöitä tukien jakajiksi. Kefa alkoi hankkeiden koordinoimisen lisäksi myös tukea uusia aloitteita. Se oli mukana Reilun kaupan yhdistyksen, FinnWatch -hankkeen ja vientiluottokampanjan valmisteluissa. Kepan tiedotustoimintaa kehitettiin kampanjoinnissa ja jäsenjärjestöjen keskinäisessä yhteistyössä. Lisäksi järjestöjen omaa tiedotustoimintaa mahdollistettiin. Kumppani-lehteä uudistettiin ja järjestötiedotuksen avuksi perustettiin uutiskirje. Kepan lehdistötiedotusta tehostettiin ja Internet otettiin tiedotusvälineeksi. (Salonen & Rekola 2005, 41.)

2000-luvulle saavuttaessa Kepassa voimistui globalisaation hallintaan liittyvien ongelmien kritisoiminen. Jäsenjärjestöjen taholta tulleiden toiveiden mukaisesti se perusti kauppapoliittisen työryhmän seuraamaan kauppaa- ja investointipoliittikkaa. Toiminta muotoutui Kauppapoliittikkakampanjaksi, joka toimii oikeudenmukaisemman ja läpinäkyvämmän kauppajärjestelmän puolesta. (Salonen & Rekola 2005, 47–48.)

Yksi kampanjoista lanseerattiin Mahdollisuuksien torilla Helsingissä 1998. Jubilee 2000 -kampanjan tavoitteena oli saada rikkaat teollisuusmaat mitätöimään köyhimpien velat vuoteen 2000 mennessä. Jubilee-vetoomuksen allekirjoitti 90 000 suomalaista ja Suomi mitätöi lähes kaikki myöntämänsä kehitysluotot. (Salonen & Rekola 2005, 48.)

2000-luvulle tultaessa Kepan linja oli selkeytynyt aikaisemmasta vaihtelevasta toiminnasta luoden monipuolista poliittista toimintaa ja näkyvää viestintää. Suomessa palvelutoiminta oli kokonaisuudeltaan yhteneväistä ja Kepan tuki kanavoitui ulkomaille kumppanuusohjelman ja kenttähenkilöstön kautta. Kehityspoliittinen vaikuttamistyö näkyi Kepan kampanjoissa 2000-luvun alussa. Teemoina olivat globaalidemokratia, kauppapolitiikan oikeudenmukaisuus ja ruokaturvallisuus. (Salonen & Rekola 2005, 59.)

Nykyisin Kepasta on tullut kehitysyhteistyötä tekevä, monipuolisia palvelujaan jäsenjärjestöille tarjoava palvelukeskus, jonka roolin jäsenet kokevat eri tavoin ja tarvitsevat usein erilaista tukea toiminnalleen. Vuosien mittaan palvelutoimien tarpeen kasvaessa projektitoimintaan liittyvää koulutus ja järjestöjen välisten verkostojen edistäminen ovat nousseet tärkeiksi palveluiksi. Kepan kehittyminen on jatkuva prosessi, jonka suuntaa määrää niin suomalaisen, kuin myös maailmanlaajuisen yhteiskunnan tila ja kehitys. (Salonen & Rekola 2005, 63–70.)

4 MAHDOLLISUUKSIEN TORI

4.1 Mahdollisuuksien torin tausta

Mahdollisuuksien tori -tapahtuma sai alkunsa Vaasassa 1986, jolloin ryhmä aktiivisia kirkon ja kaupungin työntekijöitä järjestivät kehitysyhteistyöjärjestöjen yhteisesittäytymisen. Kansalaisjärjestöaktiivit levittivät tapahtuman muualle Suomeen ja Kepa koordinoi tapahtuman jo seuraavana vuonna Helsingissä. Suuri yleisö kiinnostui kehitysyhteistyöjärjestöistä myös kehitysyhteistyömäärärahojen nostamiseen tähtäävän prosenttiliikkeen ansiosta. Mahdollisuuksien tori -tapahtumien perinne on kuulunut Kepan toimintaan tiiviisti näihin päiviin asti. (Mahdollisuuksien tori 2010a, Salonen & Rekola 2005, 12–13.)

1990-luvun alussa toreja järjestettiin vain muutamia, jolloin Kehitysyhteistyön palvelukeskus Kepa ry ryhtyi tukemaan paikallisia toimijoita elvyttääkseen maakuntien torit. Nykyisin toritapahtumia järjestetään noin 20:lla eri paikkakunnalla ja ne ovat koko kansan ilmaisia yleisötapahtumia. Tapahtumien tavoitteena on herättää suomalaisten kiinnostus maailmanlaajuiseen yhteisvastuuseen. (Mahdollisuuksien tori 2010a.)

Mahdollisuuksien torilla on monta hyötyjää. Tapahtumasta on muodostunut järjestöjen näyttäytymispaikka, jossa paikalliset yhdistykset ja järjestöt saavat tilaisuuden laajempaan näkyvyyteen ja siten myös jalansijaa jäsenhankintaan ja vaikuttamistyöhön. Yleisöllä on mahdollisuus osallistua järjestöjen kampanjoihin tai löytää itselleen mielekästä toimintaa pidemmäksikin aikaa. Tilaisuus on kunnille sosiaalista pääomaa, mikä vahvistavaa kansalaisyhteiskuntaa ja nostaa kansalaisten aktiivisuutta sekä lisää eri väestöryhmien välistä suvaitsevaisuutta. (Mahdollisuuksien tori 2010a.)

4.2 Mahdollisuuksien tori -verkosto

Kehitysyhteistyön palvelukeskus Kepa ry:n tehtävänä on edistää Mahdollisuuksien torien valtakunnallista yhteistyötä, tuottaa yhteistä materiaalia ja osallistua verkostoon hyväksytyjen torien järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin. Lisäksi se koordinoi valtakunnallisesti Mahdollisuuksien tori -verkostoa, jonka kehittämistä vastaa paikkakuntien edustajista koottu koordinaatioryhmä. (Mahdollisuuksien tori 2010b.)

Jäsenyys verkostossa ja Mahdollisuuksien tori -nimen käyttö edellyttää Mahdollisuuksien tori -sääntöjen noudattamista. Kultakin paikkakunnalta on osallistuttava ainakin kaksi kertaa vuodessa verkostotapaamiseen, kerran keväällä ja kerran syksyllä. Tapaamiseen voi osallistua kuka tahansa torijärjestelyissä mukana oleva. (Mahdollisuuksien tori 2010b, 2010c.)

Verkoston tavoitteena on lisätä paikkakuntien välistä yhteistyötä ja laajentaa yhteistyöpohjaa eri toimijoiden kesken, sekä vahvistaa torien jatkuvuutta ja näkyvyyttä. Lisäksi tärkeänä tehtävänä on syventää järjestöjen osaamista globaaleissa kehityskysymyksissä ja erityisesti niiden välittämisessä yleisölle. (Mahdollisuuksien tori 2010b.)

Koordinaatioryhmä osallistuu verkoston toiminnan suunnitteluun ja kehittämiseen. Ryhmä edustaa kaikkia Mahdollisuuksien toreja ja se koostuu eri paikkakuntien verkostotapaamiseen saapuneista toriedustajista. Koordinaatioryhmä valitaan vuosittain. (Mahdollisuuksien tori 2010b.)

4.3 Mahdollisuuksien tori 2010 -teema

Mahdollisuuksien torien valtakunnallisena teemana jatkui vuoden 2009 mukaisesti ilmastonmuutos. Teemalla haluttiin tuoda esille se, miten jokainen voi vaikuttaa ilmastonmuutokseen ja kantaa globaalia vastuuta myös paikallisesti. Maailmassa joka viides ihminen kärsii äärimmäisestä köyhyydestä eläen alle eurolla päivässä. Ilmaston ääri-ilmiöiden tapaisiin yleistyviin uhkiin tarvitaan edellytykset suojautua ja varautua, mutta köyhimmillä on siihen hyvin heikot mahdollisuudet ja he ovat siten erityisen haavoittuvassa asemassa. (Kehitysyhteistyön palvelukeskus Kepa ry 2010a, 8.)

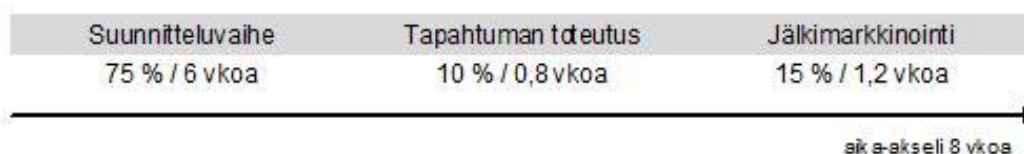
Ilmastonmuutos aiheutuu kasvihuonekaasuista, joiden suurimmat tuottajat ovat teollisuusmaat. Ne kuluttavat 80 prosenttia luonnonvaroista, joista köyhät ihmiset ovat usein riippuvaisia. Saastumisen myötä luonnonvarojen saatavuus ja turvallisuus heikkenevät. Liiallinen luonnonvarojen kulutus ja ympäristöpäästöt aiheuttavat maailmanlaajuisia ja paikallisia ympäristöongelmia. Ilmastonmuutokseen voi jokainen kohdallaan vaikuttaa muuttamalla kulutusvalintojaan ja toimimalla aktiivisesti paremman ympäristön ja ilmaston puolesta. (Kehitysyhteistyön palvelukeskus Kepa ry 2010a, 8.)

5 ROVANIEMEN MAHDOLLISUUKSIEN TORIN JÄRJESTÄMINEN

5.1 Tapahtuman järjestäminen yleisesti

Yleisötapahtumia on laidasta laitaan kulttuuritapahtumista urheilukilpailuihin, muotinäytöksiin ja rekrytointitapahtumiin. Niitä kuitenkin yhdistää monitahoisuus järjestäjän kannalta. Järjestäjä ei voi olla asiantuntija kaikissa asioissa, mutta silti tapahtumaa tehdessä täytyy ottaa huomioon hyvin monia seikkoja. Päivän tai viikon tapahtumaa voidaan valmistella useita vuosia. (Kauhanen ym. 2002, 23.)

Vallon ja Häyrisen (2003, 177) mukaan minimiaika onnistuneen tapahtuman tekemiseen suunnittelusta jälkimarkkinointiin on vähintään kaksi kuukautta. Tapahtumaan kuuluu kolme selkeää vaihetta: suunnittelu, toteutusvaihe ja jälkimarkkinointivaihe (kuvio 1) (Vallo & Häyrinen 2003, 178).

KUVIO 1. Tapahtumaprosessin kulku. (Vallo & Häyrinen 2003, 178.)

Suunnitteluvaihe pitää aloittaa riittävän ajoissa ja mukana kannattaa olla kaikki ne ihmiset, joiden panosta tarvitaan tapahtuman toteutuksessa. Tällöin saadaan erilaisia näkökulmia tapahtuman järjestämiseen ja siihen osallistuvat sitoutuvat paremmin tavoitteisiin, minkä myötä tapahtuman onnistuminen on todennäköisempää. Suunnitteluvaiheeseen kuuluu projektin käynnistys, resurssien ja vaihtoehtojen tarkistaminen, päätökset ja varmistaminen, sekä käytännön organisointi. (Vallo & Häyrinen 2003, 178–179.)

Ennen itse tapahtumaa on hyvä tehdä tapahtumakäsikirjoitus. Sitä kirjoittaessa voi nähdä mahdollisia ongelmakohtia ja näin päästä ratkaisemaan ne jo ennen tapahtumaa. Tehtävä kuuluu projektipäällikölle ja se selkeyttää tapahtumapäivän kulun myös siellä työskenteleville ihmisille kertomalla mitä tapahtuu, missä tapahtuu ja miten tapahtuu (Vallo & Häyrinen 2003, 182–183).

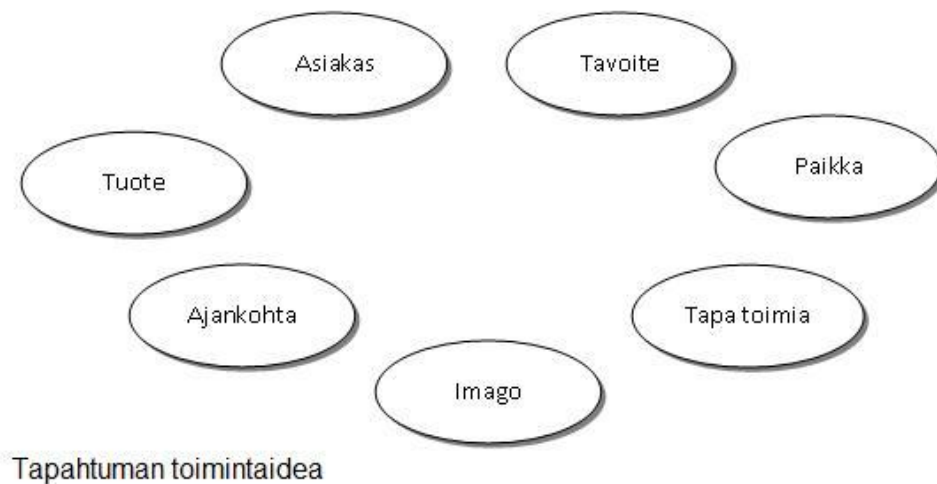
Tapahtuman toteutukseen kuuluu rakennusvaihe, itse tapahtuma ja purkuvaihe. Tapahtuman toteutuksessa suunnitelmista tulee totta. Jokaisen tekijän pitää tietää osuutensa ja roolinsa suuressa kokonaisuudessa. Ilman saumatonta yhteistyötä tapahtuma ei onnistu. (Vallo & Häyrinen 2003, 178, 184.)

Tapahtuman päätyttyä alkaa jälkimarkkinointi, joka tarkoittaa materiaalien toimistusta, kiitoksien toimittamista asianosaisille ja mahdollisten yhteydenottopyyntöjen hoitaminen. Lisäksi tärkeänä tehtävänä on palautteen kerääminen omasta organisaatiosta ja tapahtumaan osallistuneilta. Palautteesta tehdään yhteenveto, joka analysoidaan ja josta otetaan opiksi. Sitä voi myöhemmin käyttää hyväksi uutta tapahtumaa suunniteltaessa. (Vallo & Häyrinen 2003, 200.)

Vallo & Häyrinen 2003 suosittelevat yhteisen palautepalaverin pitämistä pian tapahtuman jälkeen kun kaikki on vielä tuoreessa muistissa ja mielenkiinto yllä. Palaverin jälkeen on hyvä laatia muistio yhteenvetona tapahtumasta tai ilman palaveriakin se voidaan tehdä saaduista palautteista ja annettujen tavoitteiden pohjalta. Yhteenveto toimii hyvin työkaluna pohtiessa sitä, mikä meni hyvin ja oli toimivaa. Yhteenvetoon olisi hyvä liittää mukaan budjetti ja toteutuneet kulut, joita voidaan käyttää sitten muiden tapahtumien yhteydessä apuna. (Vallo & Häyrinen 2003, 207.)

5.2 Mahdollisuuksien torin ideoiden tuottaminen

Yleisötapahtumaa ideoimaan ja valmistelemaan lähtiessä voidaan soveltaa seuraavana esitettävää toimintaidea-mallia (kuvio 2) vauhdittamaan ideointia. Se muodostuu seitsemästä erillisestä asiaryhmästä, joiden tulisi olla tasapainossa toisiinsa nähden. (Kauhanen ym. 2002, 35.) Seuraavissa kappaleissa nämä seitsemän asiaryhmää toimivat apuna selvityksessä Mahdollisuuksien torin toimikunnan ideoimisen kulusta, tapahtuman suunnittelusta aina tapahtuman toteutumiseen asti.

KUVIO 2. Tapahtuman toimintaidean seitsemän asiaryhmää (Kauhanen ym. 2002, 35.)

5.2.1 Tavoite

Tapahtuman tavoitteet olivat pääasiallisesti sisällöllisiä tavoitteita, joista tärkein oli globaalikasvatus yhteisöä kokoavassa tapahtumassa. Taloudellisena tavoitteena ei ollut voittojen hankkiminen, koska kyseessä oli ilmainen yleisötapahtuma. Kuitenkin tapahtuman taloudellisuutta täytyy tarkastella tulevaisuuden kannalta, sillä kasvattamalla torituen mukaista kävijämäärää voitaisiin seuraavana vuonna kehittää suurempaa tapahtumaa. Tämä vaatisi taas suurempaa budjettia.

Yhtenä tavoitteena oli siis saada yleisöä paikalle enemmän kuin aikaisempana vuonna ja useamman järjestön osallistuvan esittelypöytien pitämiseen. Eräänlaisena tavoitteena järjestäjät halusivat tilaisuudesta läheisen, viihtyisän ja vuorovaikutteisen tapahtuman yleisölle.

5.2.2 Tuote

Tuote eli tapahtuman luonne riippui paljolti Mahdollisuuksien tori-verkoston luomasta tuotteesta. Vuositeemana ilmastonmuutos toi oman näkökulmansa siihen, mitä ohjelmaa haluttiin esille tilaisuuteen. Toimikunta otti näkökulmaksi sen, mitä yksittäiset ihmiset voivat arjessa tehdä ilmastonmuutoksen estämiseksi. Keinoiksi ohjelmaan otettiin muun muassa ilmastonmuutosaiheinen luento, järjestöesittelyyn kierrätysinformaatiopiste ja lasten puuhanurkkaan piirroksina, johon jokainen sai ilmaista mitä ilmastonmuutos heille merkitsee.

5.2.3 Asiakas

Tapahtuman kohderyhmänä on kaiken ikäiset, mutta ohjelmatarjonta haluttiin suunnata lapsiperheille sadun kerronnalla ja populaarimusiikista pitävälle rapesityksellä. Tarkoituksena oli houkuttaa myös nuorisoa tutustumaan järjestöihin. Nuoria voisi pitää ihmisryhmänä, joka ei välttämättä ole tietoisia tai kiinnostuneita yhteiskuntatoiminnasta.

Lapsiperheet ovat usein varsin kiireisiä, joten heille luotiin mahdollisuus päästä kuuntelemaan luentoa. Samanaikaisesti lasten pääsivät kuuntelemaan satua lasten puuhanurkkaan. Ajateltiin myös, että lapset voisivat viihtyä leikkimässä omassa tilassaan samaan aikaan, kun vanhemmat kävisivät kiertämässä järjestötarjontaa läpi. Jos lapset pysyvät vanhempien mukana, niin puuhanurkka on mielenkiintoinen levähdyspaikka esittelyjen välissä. Valvottua puuhanurkkaa mietittiin mutta idea hylättiin suurien vastuukysymyksien takia, jonka lisäksi lasten valvonta olisi kiinnittänyt ainakin yhden vapaaehtoisista koko tapahtuman ajaksi.

5.2.4 Ajankohta

Mahdollisuuksien torin ajankohta päätettiin varsin helposti verrattuna ajankohdan valinnan suureen merkitykseen. Tapahtumalle valitun torikoordinaattorin oma aikataulu ja koulujen hiihtolomat, jolloin monet matkustavat ulkopaikkakunnalle, määrittivät ajankohdan maaliskuulle. Lisäksi ajankohdaksi valittiin viikonloppu, koska toivottiin mahdollisimman monen olevan paikkakunnalla ja esteettömänä vapaapäivän viettäjänä.

Aikataulun katsottiin olevan riittävä, vaikkakin nopea, tapahtuman toteuttamiseksi. Ajankohtaa päätettäessä on tarpeellista tarkistaa kilpailevat tapahtumat. Tapahtumapäivänä huomattiin, että samana päivänä paikkakunnalla oli useita yleisöstä kilpailevia tilaisuuksia, mikä ehkä verotti kävijämäärää.

5.2.5 Tapahtumapaikka

Tapahtumapaikaksi valittiin Kulttuuritalo Wiljami, koska siellä on aikaisemminkin pidetty Mahdollisuuksien tori -tapahtuma ja katsottu sen olevan juuri sopiva aiotun mittaiselle tapahtumalle. Lisäksi Rovaniemen kaupungin ylläpitämä Kulttuuripalvelukeskus saatiin yhteistyökumppaniksi, jonka avulla tapahtumapaikan toisen kerroksen vuokratulot saatiin katettua. Alakertaa ylläpitää eri taho, joten tilasta jouduttiin maksamaan vuokra.

Järjestäjien kokemus tapahtumapaikasta katsottiin olevan todella tärkeää jo myös tapahtuman nopean toteuttamisaikataulun takia. Suunnittelua helpotti se, että tiedettiin paikan mittasuhteet ja se miten käytännössä tilaratkaisut tulevat suurin piirtein toimimaan.

Kulttuuritalo Wiljami sijaitsee kaupungin keskustan tuntumassa, joten paikan saavutettavuus on julkisilla kulkuneuvoilla hyvä. Lisäksi rakennuksen lähellä on parkkitilaa josta osa on ilmaista. Tapahtumapaikka on kaksikerroksinen. Yläkerrossa on aulatilaa lisäksi yli 200:n istumapaikan teatteri esiintymislavoineen ja pukuhuoneineen. Alakerrasta löytyy saniteettitilat yleisölle sekä tilava huone, jonne rakennettiin tilat lasten puuhanurkalle ja kahviolle rajaamalla ne pöydin ja penkein. Kahvio sijoitettiin keittiön yhteyteen.

5.2.6 Toimintatapa

Tapahtuman järjestämisen toimintatapoihin vaikuttavat myös sen taloudelliset ja henkiset voimavarat (Kauhanen ym. 2002, 39). Rovaniemen Mahdollisuuksien torin taloudellinen puoli oli tarkkaan rajattua. Kepa rahoitti tapahtumaa hake muksen perusteella ja myönsi rahoituksen toritukikaavakkeen mukaisesti (liite 2). Myönnetystä rahoituksesta yli menevät kustannukset olivat vastuujärjestön Kehitysmaayhdistys Elimun harteilla.

Henkisiä voimavaroja järjestäjällä oli riittävästi, sekä kokeneita että uusia vapaaehtoisia ilmoittautui mukaan järjestämään tapahtumaa. Palkattuja työntekijöitä ei ollut lainkaan, vaan tapahtuma toteutettiin vapaaehtoisten voimin. Tekemisen innokkuus, halukkuus ja osaaminen yhdistyivät lämpimäksi ja touhukkaaksi työilmapiiriksi.

Toimikunnan työskentelytapa oli varsin demokraattista ja suurin osa asioista päätettiin toimikunnassa neuvotellen. Torikoordinaattorin piti kuitenkin katsoa, että suunnitelmat toteutettiin sovitulla tavalla ja että kaikki osiot tulivat hoidetuksi. Henkinen vastuu tapahtuman onnistumisesta oli torikoordinaattorilla ja toimikunnalla.

5.2.7 Imago

Mahdollisuuksien tori on tuotemerkki ja siten sille on rakennettu myös tietynlainen imago, jota järjestäjät eri paikkakunnilla ylläpitävät tahoillaan. Imago on kuitenkin aina hieman erilainen riippuen paikkakunnasta ja järjestäjien omista mielityksistä sekä yhteistyökumppaneihin luoduista suhteista.

Rovaniemen Mahdollisuuksien tori haluttiin rakentaa niin, että se antaisi tuttavallisen, helposti lähestyttävän ja idyllisen vaikutelman kävijöille. Järjestöille ja yhdistyksille haluttiin luoda kuva paikasta, jossa heillä olisi mahdollisuus päästä kertomaan omasta toiminnasta ja rekrytoimaan lisää vapaaehtoisia toimijoita sekä luomaan uusia henkilökontakteja.

Tapahtumaan luotiin tunnelmaa jakamalla tila erilaisiin toimintoalueisiin, jossa jokaisella oli oma merkityksensä. Mahdollisuuksien torille tultaessa ihmiset kohtasivat ensimmäisenä aulassa järjestöesittelyt ja ensi kosketusta varten haluttiin antaa kuva helposti lähestyttävästä tilasta. Pöydät oli sijoitettu seinien laiduille harvaan, jotta yleisöllä olisi tilaa kulkea keskellä mielensä mukaan. Pöytiä ei haluttu sijoittaa liian tiiviisti kiinni toisiinsa, jotta järjestöaktiivit pääsisivät kulkemaan helposti pöytien takaa etualalle.

Alakerran kahvioon haluttiin rauhallinen, keskusteluun rohkaiseva tunnelma. Lasten alueelle taas tehtiin tutun tuntuinen paikka käytettävissä olevien lelujen ja pelien avulla, sekä lattialle sijoitettiin värikäs huopa ja tyynyjä tuomaan lämpöä ja pehmeyttä.

5.3 Rovaniemen Mahdollisuuksien tori 2010 suunnittelu

5.3.1 Tapahtuman organisaatio

Rovaniemen kehitysmaayhdistys Elimu ry:n jäsenistä ja vapaaehtoisista toimijoista muodostui kuuden hengen aktiivinen Mahdollisuuksien torin suunnittelu-toimikunta, jolle valittiin projektipäällikkö nimittämällä hänet torikoordinaattoriksi. Suunnittelu aloitettiin tammikuun 2010 puolessa välissä, jolloin valittiin tapahtuman ajankohta ja paikka. Rovaniemen Mahdollisuuksien tori 2010 järjestettiin lauantaina 20.3. Kulttuuritalo Wiljamissa.

Toimikunta tapasi ensimmäisten kahden kuukauden ajan kerran viikossa ja tapahtuman lähestyessä useammankin kerran viikossa. Toimikunta piti yhteyttä lisäksi myös sähköpostilla ja toisilleen soittelemalla. Tapahtuman edetessä torikoordinaattori piti ajan tasalla järjestäjiä suunnittelun kehittymisestä lähettämällä heille muistioita.

Toimikunnan toimintatapa oli varsin demokraattinen. Kokoontumisissa tärkeimmiksi muodostuivat tapahtuman yhdessä ideointi ja tehtävien jakaminen. Täten saatiin valittua parhaimmat mahdolliset toteutusvaihtoehdot ja kehitettiin Mahdollisuuksien tori -tapahtumaa eteenpäin.

Ohjelmasisällön ideoiminen alkoi saman tien, kun tapahtuman järjestämisestä päätettiin. Ensimmäiseksi otettiin yhteyttä rovaniemeläisiin järjestöihin ja yhdistyksiin sähköpostilla, sekä soittamalla suoraan aikaisempien Rovaniemen Mahdollisuuksien torien yhteistyökumppaneille.

5.3.2 Tapahtuman suunnittelun aikataulutus

Tapahtuman suunnitteluun oli käytävissä 10 viikkoa. Luvat viranomaistahoilta pyrittiin hakemaan ajoissa mutta käytännössä lupa yleisötapahtumalle päästiin hakemaan poliisilta ja terveysturvaviranomaisilta kolmea viikkoa ennen ja pelastuslaitokselta viikkoa ennen tapahtumaa. Lupia varten piti selvittää vakuutuksen voimassaolo Kehitysyhteistyön palvelukeskus Kepan kautta, sekä tehdä ennakkoilmoitus Teostolle ja Gramexille. Rovaniemen kehitysmaayhdistys Elimu on Maailmankauppojen liiton jäsen ja Maailmankauppojen liitto taas Kehitysyhteistyön palvelukeskus Kepan jäsen, mitä kautta vakuutus tuli voimaan.

Tapahtuman budjetin suunnittelu alkoi heti tapahtumapaikan selvittyä ja sitä muokattiin erilaisten tarpeiden selvityksessä. Kehitysyhteistyön palvelukeskus Keppa vaati, että torituki haettaisiin kirjallisesti toritukihakemuksella ja siihen liitetyllä budjetilla viimeistään kuukautta ennen toripäivää.

Tavoitteena oli saada tapahtuman juliste (liite 1) esille kolme viikkoa ennen tapahtumaa, mutta se onnistui vasta kaksi viikkoa ennen tapahtumaa ohjelmamuutoksien takia. Itse julisteen teossa ja hiomisessa meni neljä päivää. Julisteita vietiin katujen varsille, kirjastoihin, kauppojen ilmoitustauluille ja muiden julkisten tilojen ilmoitustauluille.

Budjetin rajallisuuden vuoksi päätettiin markkinoida lehdessä mahdollisimman tehokkaasti. Mahdollisuuksien torista laitettiin ensin rivi-ilmoitus maakuntalehti Lapin Kansaan, jolla yritettiin tavoittaa järjestöjä ja yhdistyksiä. Tämän ilmoituksen seurauksena yksi järjestö soitti ja ilmoittautui mukaan. Tapahtumaviikolla Mahdollisuuksien toria mainostettiin paikallisessa ilmaisjakelulehdessä Mene-miset -palstan yhteydessä.

Lisäksi medialle lähetettiin ennakotiedote ja tapahtumatiedote, joiden tarkoituksena oli herättää mielenkiintoa Mahdollisuuksien toria kohtaan ja saada media julkaisemaan juttu tapahtumasta. Paikallinen ilmaisjakelulehti julkaisi tapahtumaa edeltävänä päivänä artikkelin Mahdollisuuksien torista ohjelman kanssa.

Tapahtumaa markkinoitiin myös Internetissä luomalla Kehitysmaayhdistys Elimun Facebook -yhteisössä oma tapahtumasivu Rovaniemen Mahdollisuuksien tori 2010:lle. Järjestäjien verkostosuhteiden avulla kutsuttiin kaikki mahdolliset henkilöt osallistumaan tapahtumaan. Tapahtumasivua päivitettiin tapahtuman suunnittelun edetessä ohjelmasisällöllä ja kuvilla.

5.3.3 Tapahtuman rahoitus

Tapahtumaa varten haettiin Kehitysyhteistyön palvelukeskus Kegalta rahoitusta ja sitä varten suunniteltiin tapahtumabudjetti. Aikaisempien vuosien perusteella päätettiin tehdä 1000 euron budjetti. Torituki riippui osallistuvien yhdistyksien lukumäärästä tai yleisön suuruudesta (liite 2). Rovaniemen tapahtumaan ilmoitautui mukaan alle 10 järjestöä ja edellisenä vuonna kävijöitä oli ollut alle 200.

Kehitysyhteistyön palvelukeskus Kepan torituki kohdistuu järjestämisestä aiheutuviin yleisiin kuluihin, ohjelmatuotannon kuluihin, markkinointi- ja tiedotuskuluihin, materiaalien kuljetuskuluihin ja järjestöjen yhteiseen suunnittelutyöhön (Kehitysyhteistyön palvelukeskus Kefa ry 2010a, 23).

Kefa vaati itse maksaa tapahtumakulut suoraan, joten hankinnat piti pyytää mahdollisuuksien mukaan laskulle. Kehitysmaayhdistys Elimu vastuujärjestönä teki käteisellä kaikki sellaiset ostokset, joita ei laskulla voinut hankkia, kuten toimistotarvikkeet ja postimaksut. Tapahtuman jälkeen Kegalta haettiin kulukorvaukset eriteltyjen kulujen ja kuittien perusteella Kehitysmaayhdistys Elimulle.

Mahdollisuuksien torin järjestäjät voivat vaatia osallistuvilta järjestöiltä esittelypöydän vuokraa. Tänä vuonna sitä ei kuitenkaan pyydetty, koska haluttiin alentaa yhdistysten kynnystä osallistua Mahdollisuuksien torille. Tällä tutustumismahdollisuudella haluttiin rohkaista uusia yhdistyksiä mukaan tapahtumaan ja osallistumaan seuraavina vuosinakin.

Tapahtumaa tuettiin Kepan rahallisella torituella, Kehitysmaayhdistys Elimun vapaaehtoisten pienillä materiaalilahjoituksilla sekä Rovaniemen Kulttuuripalvelukeskuksen lahjoittamalla tilan käytöllä. Kepa tuki tapahtumaa myös tarjoamalla käyttöön monipuolista materiaalia, kuten flyer -ja lehtimainospohjat sekä bannerollit seinille ripustettavaksi ja järjestäjille omat Mahdollisuuksien torin logolla varustetut t-paidat.

Sponsorien hankintaa mietittiin aluksi mutta tapahtuman ajankohta tuli liian nopealla aikataululla, eikä oikeanlaista imagoa omaavaa sponsoria löydetty ajoissa. Mahdollisuuksien torin sääntöjen vuoksi yhteistyökumppaneiden täytyy olla myös halukkaita toimimaan tapahtuman tavoitteiden mukaisesti, mikä tarkoittaa suomalaisten kannustamista maailmanlaajuiseen yhteisvastuuseen ja toimintaan oikeudenmukaisemman maailman puolesta (Mahdollisuuksien tori 2010c).

5.3.4 Tapahtuman ohjelma

Ohjelman sisältö saatiin rakennettua Kehitysmaayhdistys Elimun jäsenten ja vapaaehtoisten kautta. He käyttivät sosiaalisia verkostojaan hyväksi etsimällä tuttuja mahdollisiksi esiintyjiksi ja kartoittamalla yleisön viihdyttämiskeinoja. Samalla otettiin huomioon tapahtuman vuositeema, ilmastonmuutos.

Ensin keksittiin pyytää rap-artisti esiintymään, mistä sitten tapahtuma laajeni rap-klubiksi. Rap-klubiin saatiin esiintymään myös toinenkin rap-artisti sekä breakdance-tanssiryhmä. Tanssiryhmä veti myös yleisölle breakdancetyöpajan. Työpajassa yleisö pääsi kokeilemaan tyylin erilaisia liikesarjoja. Tapahtuman alkuun saatiin esiintymään pienten lasten tanssiryhmä. Tapaamisessa Unicefin kanssa sovittiin, että paikallisryhmän puheenjohtaja tulee pitämään 15 minuutin puheen. Kehitysmaayhdistys Elimun aikaisemmin järjestämässä luentoillassa esiintynyt tutkija Lapin yliopistolta saatiin pitämään ilmastonmuutoksesta tunnin kestävä yleisöluento. Lisäksi haluttiin ottaa huomioon lapsiyleisö, jolle järjestettiin puuhanurkkaus. Lapset pääsivät siellä piirtämään ja kuuntelemaan satua. Tiloihin järjestettiin myös eläinrastirata, jonka tarkoituksena oli viihdyttää lapsia ja etsimään huoneeseen piilotettuja eläinten kuvia.

5.4 Toteutusvaihe

5.4.1 Tapahtumapaikan valmisteleminen

Mahdollisuuksien tona käynnistettiin tapahtumapäivän aamuna tapahtuman käsikirjoituksen mukaan. Vapaaehtoinen talkooväki ja tapahtuman toimikunta aloitti avaamalla vuokrattujen tilojen ovet ja sytyttämällä valot huoneisiin. Hetken neuvottelujen jälkeen päästiin purkamaan tavaroita ja suunnittelemaan tarkempaa tilojen käyttöä. Ennalta sovitut vastuualueet tarkistettiin ja suunnitelmat toteutettiin käsikirjoituksen mukaan.

Paikalle saapuivat esiintyjät ja osa heistä auttoi vapaaehtoisesti järjestelyissä. Pöydät kannettiin paikoilleen järjestöesittelyjä varten. Banderollit kiinnitettiin paikoilleen. Vuokratut PA-laitteet tuotiin paikalle ja ammattilaiset sijoittivat ne lavan tuntumaan niin, että laitteista sai kaiken hyödyn irti. Ongelmaksi oli muodostua laitteiden virran saanti, kun oikeata virtapistoketta ei ensi etsimältä löydetty. Ohjeet löytyivät kiireisen hakemisen jälkeen.

Etukäteen suunnitellessa oli otettu huomioon paikan tekninen välineistö, muttei tarpeeksi hyvin. Toiseksi ongelmaksi muodostui tapahtumapäivänä se, että tiloissa ei ollut valkokangasta luentoa varten. Ratkaisuna keksittiin tuoda paikalle Kehitysmaayhdistys Elimun oma kangas, joka saatiin viritettyä paikoilleen ajoissa ennen luennon alkua.

5.4.2 Itse tapahtuma

Viime hetken merkittäviä muutoksia oli vain yksi. Eräs osallistuja peruutti osallistumisensa edustajan sairastumisen vuoksi, jolloin myös heidän valmistelemansa kierrätysinformaatio ja suunnitelmissa ollut jätteiden lajittelukisa lapsille peruuntui. Mahdollisuuksien torin julisteessa oli maininta näistä, joten peruuttajalta kysyttiin olisiko heillä antaa jotain informaatiolehtisiä yleisölle jaettavaksi. Tähän vastattiin myöntävästi ja lopulta julisteen lupauksia pystyttiin edes hieman kattamaan.

Tapahtuma alkoi aikataulun mukaisesti klo 13. Torikoordinaattori toimi aluksi juontajana pitäen tervetulopuheen ja esitellen ohjelmasisällön lyhyesti yleisölle. Ensimmäisenä ohjelmassa oli pienten lasten tanssiesitys, minkä vuoksi yleisö koostui pääosin heidän perheistään ja sukulaisistaan. Seuraavana oli vuorossa Unicefin 10 minuutin puheenvuoro, jonka piti paikallisen osaston puheenjohtaja. Klo 14 tutkija Mika Flöjt piti luennon ilmastomuutoksesta. Klo 15 alkaneessa Rap-klubissa juontajana ja esiintyjänä toimi rap-artisti Ironface. Tunnin kestäneessä ohjelmassa esiintyivät myös rap-artisti R-syke ja breakdance-ryhmä B-rolls. Klo 16 yleisölle annettiin mahdollisuus päästä kokeilemaan katutanssin alkeita B-rolls:n ohjaamana. Tapahtuma päättyi klo 17.

5.4.3 Tapahtuman purkaminen

Tapahtuman purkamista varten ei ollut tehty varsinaista suunnitelmaa, mutta sitä oli mietitty toimikunnan tapaamisessa etukäteen. Tilojen siistimiseen oli varattu riittävästi aikaa ja työntekijöitä. Siivoaminen ja järjesteleminen alkoivat viiden aikaan ja kestivät kokonaisuudessaan kaksi tuntia, jonka lisäksi vielä tavaroiden ja ihmisten kuljetus vei vielä tunnin.

Siivoamisen johtaminen oli helppoa kun työntekijät olivat vielä pitkän päivän jälkeenkin vielä avuliaita tarttumaan imureihin ja moppeihin. Hyvässä yhteishengessä siivous aloitettiin riisumalla banderollit seiniltä ja pakkaamalla irtotavarat talteen. Alakerta saatiin ensin siistiksi ja järjestykseen, sillä pöydät piti kantaa sinne ennen yläkerran aulan siivousta. Teatterissa äänentoistolaitteiden vuokraajat kävivät hakemassa laitteensa, minkä jälkeen oli tilaa puhdistaa lattiat. Siivouksen päätyttyä mukana tuodut tavarat kuljetettiin pois ja vapaaehtoiset poistuivat rakennuksesta. Sen jälkeen valot sammutettiin joka huoneesta tarkistaen samalla, että kaikki on kunnossa ja ovet lukossa.

5.5 Palaute

Tapahtuman kehittämistä varten tehtiin lyhyt kysely Mahdollisuuksien toriin osallistuneille järjestöille tapahtuman aikana. Kyselyssä pyrittiin selvittämään, millainen mielikuva heillä on Mahdollisuuksien torista ja miten he ymmärtävät tapahtuman tarkoituksen. Osallistuneilta kysyttiin myös miten heidän omat tavoitteensa toteutuivat. Lisäksi kyselyn avulla yritettiin selvittää, onnistuiko järjestäjä tapahtuman tuottamisessa osallistuvien järjestöjen odotuksien mukaisesti. Lopuksi tiedusteltiin, haluaisivatko järjestöt olla mukana rakentamassa seuraavaa Mahdollisuuksien toria ja siten syventää yhteistyötä.

Kyselyyn osallistui seitsemän järjestöä kahdeksasta. Taustatiedot pyydettiin mahdollista tulevaa yhteydenottoa varten. Kyselylomake on liitteessä 3 ja vastaukset löytyvät liitteestä 4.

Tutkimus oli kvalitatiivinen eli laadullinen tutkimus. Laadulliseen analyysiin kuuluu kaksi vaihetta. Ensimmäinen vaihe on havaintojen pelkistäminen, jossa kiinnitetään huomiota siihen mikä on kysymyksen asetelun kannalta olennaista ja pelkistetään tekstistä erillisiä havaintoja, jotka sitten yhdistetään havainnoksi tai havaintojen joukoksi. Toisessa analyysivaiheessa tulkitaan tulokset ja muodostetaan rakennekokonaisuuksia. (Alasuutari 2007, 39, 40, 44.)

Ensimmäisessä kysymyksessä haluttiin tietää vastaajien kokemuksia Mahdollisuuksien torista ja siten myös saada viitettä siitä, miten vastauksia kannattaa tarkastella. Yli puolet vastaajista ei ole aikaisemmin osallistunut tapahtumaan. Tämä ei kuitenkaan sulje pois sitä mahdollisuutta, ettei järjestö olisi osallistunut aikaisemminkin, vaan vastaaja on järjestön edustajana ensimmäistä kertaa. Kaksi vastasi osallistuneensa aikaisemminkin, joten Mahdollisuuksien tori oli heille tuttu ja siten he pitivät tapahtumaa osallistumisen arvoisena.

Vastauksista voisi päätellä, että Mahdollisuuksien tori sai houkuteltua uusia järjestöasiakkaita ja tapahtuma on arvostettu, koska vanhoja tuttuja järjestöjä osallistui.

Toisessa kysymyksessä kysyttiin Mahdollisuuksien torin tarkoitusta vastaajan näkökulmasta. Vastaajista yli puolet oli sisäistänyt tapahtuman luonteen järjestöjen välisenä sosiaalisena tapaamispaikkana. Kaksi vastaajaa mielsi tapahtuman ympäristön ja luonnonmukaisuuden edistämisenä. Lisäksi tapahtumaa pidettiin tiedonvälityspaikkana.

Mahdollisuuksien torin mielikuva järjestöjen ja yleisön kohtaamisesta on jonkin verran onnistunut, mutta sen painottamista tarvitaan järjestöjen yhteistyön lisäämiseksi paikkakunnalla. Teeman tuominen esille järjestöjen kesken ei suoranaisesti tullut esille, mutta osista vastauksia voidaan päätellä, että tapahtuma mielletään myös ympäristön ja luonnon puolestapuhujana. Mahdollisuuksien torin yksi tärkeä tarkoitus on olla erilaisten asioiden tiedotuspaikkana. Palautteessa myös tämä tuli esille, mutta sitä voisi tuoda näkyvämmäksi seuraavan tapahtumaa kehittäessä ja tiedottaessa. Siten ehkä saataisiin houkuteltua enemmän yleisöä paikalle.

Seuraavassa kysymyksessä tiedusteltiin järjestöjen tavoitteiden toteutumista tapahtumassa. Suurin osa kyselyyn osallistujista vastasi positiivisesti kysymykseen. Yksi vastaajista oli vain osittain tyytyväinen, kun taas yksi vastasi tavoitteiden täyttyneen yli odotusten. Järjestöt mainitsivat saaneensa uusia kontakteja ja ideoita. Yksi järjestö mainitsee yleisön osallistuneen innokkaasti kyselyyn ja olleen ennakkoluuloton, minkä voi katsoa hyväksi palautteeksi. Eräs järjestö kertoi tavoitteiden täyttyneen näkyvyyden kannalta, mutta loput tavoitteet jäivät ilmeisesti täyttymättä. Eräs henkilö vastasi, että heidän kohdeyleisönsä oli vähäistä ja etukäteen sovittu yleisöinfo jäi väliin liian suuren taustamelun vuoksi. Lisäksi hän haluaisi muuttaa tapahtuman aikataulua lyhyemmäksi.

Järjestöjen tavoitteiden täytyminen on tärkeää, sillä niiden perusteella järjestöt mahdollisesti päättävät osallistumisesta Mahdollisuuksien torille seuraavalla kerralla. Vastauksista päätellen tapahtuma onnistui hieman toteuttamaan sille asetettuja tavoitteita. Kävijämäärään vähäisyyden vuoksi järjestöt eivät yltäneet optimaaliseen tavoitteeseensa. Järjestöt toivoivat saavansa uusia kontakteja ja osa mainitsi onnistuneensa siinä. Lisäksi eräs järjestö tunsu saaneensa hyvää palautetta omasta esittelystä yleisön aktiivisen kyselyyn osallistumisen kautta. Yhden vastaajan tavoitteet vaikuttavat jääneen alakanttiin ja voidaan katsoa, että järjestö ehkä ei ollut tyytyväinen järjestäjän toimiin liiallisen melun vuoksi.

Kysyttäessä tapahtuman järjestäjän onnistumisesta tuottamaan vastaajien odotuksen mukaisen tapahtuman, vastaajat kertoivat, että he olivat pääasiassa tyytyväisiä. Kaksi vastaajaa mainitsi tyytyväisyytensä esittelypöytiä kohtaan. Eräs vastaaja mainitsee, että tapahtuman kokonaisuus oli hyvin rakennettu. Yksi vastaajista kommentoi, että tunnelma tapahtumassa oli ollut innostava ja rento. Negatiivista palautetta tuli yleisön vähäisyydestä ja siitä, että tapahtuma pitäisi järjestää paremmalla otteella. Suunnittelu pitäisi aloittaa aiemmin ja yhteistyössä järjestöjen kanssa. Lisäksi mainittiin, että tapahtumaa pitäisi markkinoida paremmin.

Vastauksien perusteella järjestäjät onnistuivat toteuttamaan rakenteellisesti hyvän tapahtuman ja aulan järjestöesittelytilan suunnittelussa. Erään vastauksen perusteella voidaan sanoa, että tapahtumaorganisaatio sai luotua tavoitteiden mukaisen hyvän ilmapiirin tapahtumalle. Huonosta palautteesta voidaan ottaa opiksi se, että pitää olla tarkempi melutason suhteen ja antaa paremmat ohjeet musiikkipuolen työntekijöille, sekä myös panostaa enemmän tapahtuman markkinointiin. Lisäksi tämän vastaajan kanssa olisi pitänyt heti käydä keskustelu, jossa näitä ikäviä puolia olisi voitu tarkastella ja ratkaista niin, ettei järjestöasiakas lähtisi paikalta vähänkään huonolla mielellä.

Viimeisessä kohdassa järjestöiltä kysyttiin heidän haluaan kehittää yhteistyötä pidemmälle ja osallistumisesta seuraavan Mahdollisuuksien torin järjestämiseen. Seitsemästä vastaajasta vain yksi jätti vastaamatta. Aivan selvää ei ole se, haluavatko he kaikki olla myös mukana kehittämässä tapahtumaa. Yksi vastaajista antaa mielikuvan, että haluaa osallistua järjestöesittelijänä, mutta ei tapahtuman yhtenä rakentajana tämän yhdistyksen kanssa. Mielikuva johtuu siitä, että hän haluaisi yleisesti järjestöjen olevan mukana tapahtumaa järjestämässä ja nimeää toisen yhteistyöstä kiinnostuneen järjestön.

Vastauksista päätellen järjestöt pitävät yleisesti Mahdollisuuksien torista ja haluavat olla itsekin mukana joko alusta asti järjestäjänä tai vain tapahtuman aikana järjestötoiminnan esittelijöinä.

6 JOHTOPÄÄTÖKSET

Rovaniemen Mahdollisuuksien tori on hyvin rakennettu konsepti, joka kaipaa suurempaa näkyvyyttä ja lisää yhteistyökumppaneita. Kehitysmaayhdistys Elimu on onnistunut rakentamaan tapahtuman innokkaiden vapaaehtoisten voimin ja tehnyt tapahtumasta näköisensä läheisellä ja välittömällä ilmapiirillä. Kehitysyhteistyön palvelukeskus Kepa ja Mahdollisuuksien tori -verkosto toimivat merkittävänä tukena tapahtuman rakentamisessa. Ilman näiden järjestöjen panosta ei myöskään kehitysyhteistyö ja kansalaisjärjestötyö olisi yhtä organisoitua ja yhdessä toimivaa.

Rovaniemen Mahdollisuuksien tori 2010 ei onnistunut tavoitteissaan saada aikaisempaa enemmän järjestöesittelijöitä ja kävijöitä. Tapahtumaan osallistuvien määrä pysyi samalla tasolla, noin kymmenessä järjestössä kuten edellisenä vuonna. Tosin moni poisjäänyt järjestö oli tuonut esitteitään osallistuvien järjestöjen esittelyjen yhteyteen. Kaikesta päätellen järjestöjen rekrytointia pitää kehittää paremmaksi ja tapahtuman markkinointiin täytyy panostaa selvästi enemmän. Yksi keino näkyvyyden lisäämiseksi olisi käyttää myös yhteistyökumppanien omia tiedotuskanavia, joiden kautta saavutettaisiin suurempi väkimäärä ja tapahtumasta pystyttäisiin tiedottamaan laajemmin.

Tänä vuonna etsittiin erityisesti järjestelyihin osallistuvia yhteistyökumppaneita tuleville Mahdollisuuksien toreille. Tapahtuman suunnittelun alussa huomattiin, että niillä järjestöillä, joilla oli palkattuja työntekijöitä, ovat toiminnallisia pääasiassa vain arkisin normaaliin toimistoaikaan. Vapaaehtoihin työntekijöihin perustuvilla järjestöillä taas toiminta painottuu iltaan ja viikonloppuihin. Lisäksi huomio on kiinnitettävä siihen, että monet järjestöt sopivat osallistumisensa koko vuoden tapahtumiin jo edellisenä toimikautena. Ensi vuoden Mahdollisuuksien torin suunnittelu pitäisi siis aloittaa jo tämän vuoden syksyllä olettaen, että tapahtuma pidetään kesällä.

Tapahtuman aikana järjestöille tehdyn kyselyn avulla avattiin yhteys yhteistyökumppaneihin ja saatiin selville järjestöjen pitävän tapahtumasta ja mieltävän tapahtuman kohtaamispaikkana. Lisäksi vastaajat pitivät järjestöjen esittelytilaa onnistuneena. Kehittämistä vaatii markkinoinnin tehostaminen ja sitä kautta kävijämäärän nostaminen, sekä musiikkiesityksistä aiheutuvan melun pitäminen miellyttävällä tasolla.

Mahdollisuuksien torin ohjelma sujui hyvin ja ohjelmasisältö oli mielenkiintoinen. Alakerran tilan jako onnistui hyvin ja kahvio oli sopivalla paikalla. Lasten puuhaurkka oli onnistunut ja satuhetki onnistui saamaan kuuntelijoita. Lapset tuntuivat pitävän keksitystä eläinrastista. Ainoat epäkohdat olivat teatterissa olleet ongelmat laitteiden virransaannin kanssa ja valkokankaan puuttuminen välineistöstä.

Vapaaehtoisia työntekijöitä oli riittävästi ja tapahtuma saatiin sujumaan alusta loppuun hienosti ilman suurempia ongelmia. Aikataulu oli riittävä suunnitteluun ja tapahtuman toteutukseen tapahtuman nykyisellä mittakaavalla. Ajankohta oli muuten hyvä mutta samana päivänä oli muitakin tapahtumia kilpailemassa yleisöstä.

Mahdollisuuksien torin budjetti pysyi koossa ennakkosuunnittelulla ja kulut eivät ylittäneet torituen määrää kuin muutamilla euroilla. Ylitys johtui siitä, kun rikkoutunut kahvikannu korvattiin. Rahoitusta kannattaa tulevaisuudessa hankkia myös sponsorisopimuksilla ja pöytävuokrilla, jotta mahdollisiin yllättäviin kuluihin voidaan vastata paremmin. Tällä hetkellä torituki on sopiva tämän mittaisiin tapahtumiin.

LÄHTEET

Alasuutari P. 2007. Laadullinen tutkimus. Vaajakoski: Vastapaino

Kauhanen J., Juurakko A. & Kauhanen V. 2002. Yleisötapahtuman suunnittelu ja toteutus. Vantaa: WSOY

Kehitysyhteistyön palvelukeskus Kepa ry. 2010a. Mahdollisuuksien tori. Torijärjestäjän opas vuodelle 2010. Special Edition. Helsinki.

Kehitysyhteistyön palvelukeskus Kepa ry. 2010b. Mikä Kepa? Tulostettu 27.3.2010. http://www.kepa.fi/mika_kepa

Kehitysyhteistyön palvelukeskus Kepa ry. 2010c. Mikä Kepa? Historia. Tulostettu 28.3.2010. http://www.kepa.fi/mika_kepa/historia

Maailmankauppojen liitto ry. 2010a. Liitto. Tulostettu 3.4.2010. <http://www.maailmankaupat.fi/liitto/index.html>

Maailmankauppojen liitto ry. 2010b. Liitto. Kansainvälinen yhteistyö. Tulostettu 3.4.2010. <http://www.maailmankaupat.fi/liitto/yhteistyö.html>

Maailmankauppojen liitto ry. 2010c. Maailmankaupat. Tulostettu 3.4.2010. <http://www.maailmankaupat.fi/maailmankaupat/index.html>

Mahdollisuuksien tori 2010a. Mikä tori? Historia. Tulostettu 5.4.2010. <http://www.mahdollisuuksientori.fi/mika-tori/historia>

Mahdollisuuksien tori 2010b. Mikä tori? Toriverkosto. Tulostettu 5.4.2010. <http://www.mahdollisuuksientori.fi/mika-tori/toriverkosto>

Mahdollisuuksien tori 2010c. Mikä tori? Toriverkosto. Säännöt. Tulostettu 5.4.2010. <http://www.mahdollisuuksientori.fi/mika-tori/toriverkosto/saannot>

Mahdollisuuksien tori 2010d. Paikkakunnat. Rovaniemi. Menneet torit. Luettu 5.4.2010. <http://www.mahdollisuuksientori.fi/paikkakunnat/rovaniemi/menneet-torit>

Nikkilä P. 2004. Reilua maailmankauppaa Suomessa. Suomen YK-liiton lehti. Maailmanpyörä 2/2004. Helsinki: Edita Prima Oy, 18–20.

Rovaniemen kehitysmaayhdistys Elimu ry. 1991. Kehitysmaayhdistys Elimu 1991 -lehti.

Rovaniemen kehitysmaayhdistys Elimu ry. 1996. Elimu lehti 96.

Rovaniemen kehitysmaayhdistys Elimu ry. 2010a. Perustamissopimus.

Rovaniemen kehitysmaayhdistys Elimu ry. 2010b. Toimintakertomus vuodelta 2009.

Rovaniemen kehitysmaayhdistys Elimu ry. 2010c. Toimintasuunnitelma vuodelle 2010.

Salonen K. & Rekola J. 2005. Kepa 20 vuotta. Lyhyt oppimäärä. Kehitysyhteistyön palvelukeskuksen raporttisarja, numero 79. Porvoo: Uusimaa Oy.

Vallo H. & Häyrynen E. 2003. Tapahtuma on tilaisuus. Opas onnistuneen tapahtuman järjestämiseen. Helsinki: Tietosanoma Oy.

Mahdollisuuksien torin juliste

MAHDOLLISUUKSIEN TORI

LA 20.3

ILMASTONMUUTOS

ME

klo 13-17

MAAILMA

WILJAMI
Urheilukatu 1
Rovaniemi

LAVALLA :
13.00 Pompit - Sulot ja Somat
13.15 UNICEF: Pirjo Lappalainen
14.00 Luento Ilmastomuutoksesta Mika Flöjt
15.00 RAP-KLUBI:
Ironface, R-Syke, B-rolls, Dj Aksu Wanhatalo
16.00 Breakdance -työpaja TULE KOKEILEMAAN!

Torilla myös:
Lasten puuhanurkka
Satu-hetki klo 14.00
Kestovaippayhdistyksen info klo 15.00
Lasten oma kierrätyskisa
Jäte- ja kierrätysneuvontaa
Mukana paikallisia yhdistyksiä ja järjestöjä

BY: Maailmankauppa Elimu
Rovaniemen kehitysmaayhdistys Elimu ry
maailmankauppa.elimu@gmail.com
045-1309970 /Mari

OHJELMAMUUTOKSET MAHDOLLISIA

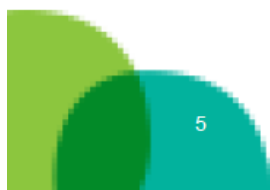

Mahdollisuuksien tuelle myönnettävän tuen taulukko

Torituki

Tukiluokka	Tukisumma €	Torikävijöiden määrä	Järjestöjen määrä	Paikkakunnat 2010
A	4000	2000 tai enemmän	20 tai enemmän	Espoo, Hyvinkää, Jyväskylä, Lahti, Savonlinna, Tampere, Turku, Vaasa
B	1500	200-2000	10 – 20	Hämeenlinna, Kajaani, Kouvola, Kuopio, Lappeenranta, Mikkelä, Oulu, Pori, Seinäjoki
C	1000	0-200	Alle 10	Joensuu, Jämsä, Marienhamn, Porvoo, Rovaniemi

MT-verkostotapaaminen 20.2.2010

Kyselylomake

ROVANIEMEN MAHDOLLISUUKSIEN TORI 2010

Kysely on osallistuville järjestöille tapahtuman kehittämiseksi. Vastauksia käytetään myös opinnäytetyöhön, joka käsittelee Mahdollisuuksien toria.

Edustettu järjestö: _____

Järjestön sähköpostiosoite: _____

Vastaajan nimi: _____

Vastaajan asema järjestössä: _____

Kuinka monta kertaa järjestönne on osallistunut Rovaniemen Mahdollisuuksien torille? Arvio, jos ei ole tarkkaa tietoa.

Yleisesti, mikä teidän mielestänne on Mahdollisuuksien torin tarkoitus?

Täyttyikö teidän tavoitteenne tapahtumassa tänä vuonna? Perustelkaa vastaus.

Onnistuiko tapahtuman järjestäjä tuottamaan odotuksienne mukaisen tapahtuman? Perustelkaa vastaus.

Haluaisitteko kehittää yhteistyötä pidemmälle ja olla mukana rakentamassa seuraavaa Mahdollisuuksien tori -tapahtumaa Rovaniemellä?

Kiitoksia vastaamisesta ja osallistumisesta Mahdollisuuksien torille.

Kyselyn vastaukset

Kuinka monta kertaa järjestönne on osallistunut Rovaniemen Mahdollisuuksien torille? Arvio, jos ei ole tarkkaa tietoa.

- ei ole ollut aikaisemmin
- 1
- viides?
- Tietääkseni joka kerta kun tämä on järjestetty.
- ensimmäinen kerta
- 2-3

- Ei varmaankaan ainakaan Rovaniemellä

Yleisesti, mikä teidän mielestänne on Mahdollisuuksien torin tarkoitus?

- viedä luonnonmukaista tietoa eteenpäin
- Luonnonsuojelu, kulutuksen vähentäminen päästöt, ilmaston muutokset
- järjestö- ja kampanjaesittelyt
- tuoda esille järjestötoimintaa, tavata ihmisiä, saada uutta tietoa...
- Koota ihmisiä yhteen, jakaa tietoa yms.
- Järjestöjen kohtaamispaikka. Järjestöjen toiminnan esittelytilaisuus
- herättää ajattelemaan, verkostoitua muiden järjestöjen kanssa

Täyttyikö teidän tavoitteenne tapahtumassa tänä vuonna? Perustelkaa vastaus.

- Kyllä saimme uusia kontakteja
- Osittain. Päihteiden vastaiseen kyselyyn osallistuttiin innokkaasti. Ennakkoluuloja ei ihmisillä tuntunut olevan.
- Yleisökontakteja oli ihan hyvin.
- täyttyi enemmän kuin osasimme odottaa: tuli hienoja uusia ideoita esille ja uusia kontakteja!
- Näkyvyys oli hyvä, että sikäli kyllä
- Jep.
- Kestovaippayhdistyksen kohdeyleisöä ei ollut kovin paljon mutta olemme kiitollisia yhdestäkin uudesta jäsenestä. Infoa en pitänyt koska kovaääninen rapesitys oli samanaikaisesti. Klo 13-15 (/16) olisi sopivampi aika koko tapahtumalle.

Onnistuiko tapahtuman järjestäjä tuottamaan odotuksienne mukaisen tapahtuman? Perustelkaa vastaus.

- Osallistujia oli sopivasti. Jokaisella oli oma pöytä ja tilaa oli liikkua salissa.
- Tapahtuma järjestetty hyvin. Yleisökato vaivasi. Informaatiota tapahtumasta lisättävä.
- Kyllä, yleisöä oli hyvin ja esittelypöydät hyviä
- onnistui, kaikki sujui kätevästi ja tunnelma oli innostava ja rento
- Tapahtuman kokonaisuus oli hyvin rakennettu, vielä kun saisi ihmiset liikkeelle.
- Jep.

Jatkuu

- Järjestäjältä toivoisin jämämpää otetta: 2011-vuoden pvm ja paikka pitäisi olla tiedossa jo nyt. Tapahtuman tulisi suunnitella yhdessä järjestöjen/yritysten kanssa. Suunnittelupalavereja saisi olla useita, vastuuta en asioista voi jakaa. Järjestöt suunnittelevat toimintaansa pitkäksi ajaksi eteenpäin, tiedon pitää kulkea. Yhteistyökumppaneita olisi hyvä olla.

Haluaisitteko kehittää yhteistyötä pidemmälle ja olla mukana rakentamassa seuraavaa Mahdollisuuksien tori -tapahtumaa Rovaniemellä?

- Kehitellään. Keskustellaan osastossa seuraavassa tapahtumassa.
- Kyllä, luvattu on mielellään mukana
- kyllä haluaisimme!
- Olemme mukana seuraavanakin vuonna. Olisiko ”kesempänä” parempi ajan-kohta (?)
- Olemme mukana myös jatkossa
- Haluan olla mukana jatkossakin, mutta tapahtuma pitäisi järjestää järjestöjen kanssa. Lapin Martat oli alustavasti kiinnostunut yhteistyöstä.